

Seat No. : _____

AE-116

August-2021

B.Sc., Sem.-VI

310 : Chemistry (Analytical Chemistry)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (1) વિભાગ-Iના બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(2) વિભાગ-I માંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપવા.
(3) વિભાગ-IIનો પ્રશ્ન નં.9 ફરજિયાત છે.

વિભાગ – I

- (A) અકાર્બનિક વિશ્લેષણમાં 8-OH ક્વિનોલીનનું મહત્ત્વ જણાવો. 7
(B) ઉદાહરણ સાથે ચોકસાઈ, પુનઃનિર્મિતતાની ચર્ચા કરો અને ચોકસાઈ-પુનઃનિર્મિતતા દર્શાવવાની કોઈપણ બે રીતો આપો. 7
- (A) ક્ષતિઓનું વિસ્તૃત વર્ગીકરણ આપો અને નિર્ણાયક ક્ષતિઓને ન્યૂનતમ કરવાની કોઈપણ ત્રણ રીતો આપો. 7
(B) DMG નું પુરું નામ આપો અને અકાર્બનિક વિશ્લેષણમાં DMGનું મહત્ત્વ જણાવો. 7
- (A) HPLCનો સિદ્ધાંત સમજાવી ઉપયોગિતા જણાવો. HPLCની આકૃતિ દોરવી. 7
(B) “દ્રાવક નિષ્કર્ષણમાં દ્રાવકની પસંદગી” પર ચર્ચા કરો. 7
- (A) વાન-ડીમટર સમીકરણ સમજાવો અને તેમાં સંકળાયેલા પદો સમજાવો. 7
(B) D અને K_D સમજાવો. $\%E = \frac{100 D}{D + 1}$ સમીકરણ તારવો. 7
- (A) ઓવર વોલ્ટેજ અને અર્ધ-તરંગ પોટેન્શિયલ $[E_{1/2}]$ સમજાવો. 7
(B) આયન-વૃત્તિક ઇલેક્ટ્રોડના ફાયદા અને ગેરફાયદા જણાવો. 7
- (A) પોલેરોગ્રાફી એટલે શું ? પોલેરોગ્રાફીમાં નીચેના વીજપ્રવાહ સમજાવો : 7
(i) સિમિત વીજપ્રવાહ (ii) પ્રસરણ વીજપ્રવાહ (iii) ગતિજ વીજપ્રવાહ
(B) વિકલનીય પોટેન્શિયોમેટ્રીક અનુમાપન તેની વિશિષ્ટતાઓ સાથે સમજાવો. 7

7. (A) H_3PO_4 નું $NaOH$ સાથેના અનુમાપનની ચર્ચા કરો. 7
 (B) આયોડોમેટ્રી અનુમાપન સમજાવો. અનુમાપક તરીકે EDTA ની ઉપયોગીતાની ચર્ચા કરો. 7
8. (A) ટૂંકનોંધ લખો : 7
 (i) એસીડ-બેઈઝ સૂચકો
 (ii) ધાતુઓ રીડક્શનકર્તા તરીકે
 (B) જ્યારે Fe^{+2} નું Br_2 સાથે અનુમાપન કરવામાં આવે ત્યારે સમતુલ્ય બિંદુનું સમીકરણ તારવો. EDTA અનુમાપનમાં માર્સ્કીંગ કર્તાની ચર્ચા કરો. 7

વિભાગ - II

9. નીચેનામાંથી ગમે તે આઠના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 8
- (1) 0.00607 રકમમાં અર્થસૂચક અંકો _____ છે.
  - (2) Q-કસોટીમાં $Q_{(cal)} = \frac{a}{w}$ સમીકરણમાં પદ 'a' નો શો અર્થ છે ?
  - (3) કપફેરોનનું બંધારણીય સૂત્ર આપો.
  - (4) નિરપેક્ષ ક્ષતિ એટલે શું ?
  - (5) જ્યોત આયનીકરણ ડિટેક્ટરની ઓછામાં ઓછી પરીક્ષણ મર્યાદા જણાવો.
  - (6) ધારણ સમય (t_R) એટલે શું ?
  - (7) R_f મૂલ્ય એટલે શું ?
  - (8) દ્રાવક નિષ્કર્ષણમાં D અને K_D વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવતું સમીકરણ આપો.
  - (9) iR -પાત એટલે શું ?
  - (10) ચાર પ્રકારના પોટેન્શિયોમેટ્રીક અનુમાપનો જણાવો.
  - (11) ઈલેક્ટ્રોડ સમીકરણ લખો.
  - (12) સંદર્ભ ઈલેક્ટ્રોડના કોઈપણ બે નામ આપો.
  - (13) મિથાઈલ ઓરેન્જ સૂચકનો pH વિસ્તાર જણાવો.
  - (14) EDTA નો કયો ક્ષાર પાણીમાં દ્રાવ્ય છે ?
  - (15) હેન્ડરસન હેસેલબાસ સમીકરણ લખો.
  - (16) પદ વ્યાખ્યાયિત કરો : આયોડિમેટ્રી અનુમાપન

Seat No. : _____

AE-116

August-2021

B.Sc., Sem.-VI

310 : Chemistry (Analytical Chemistry)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :**
- (1) All questions in Section – I carry equal marks.
  - (2) Attempt any Three questions in Section – I.
  - (3) Question 9 in Section – II is **COMPULSORY**.

Section – I

1. (A) Mention the importance of 8-OH Quinoline in inorganic analysis. 7
(B) Discuss Accuracy, Precision with example and give only two methods to indicate Accuracy and Precision. 7
2. (A) Give classification of errors in detail and three methods to minimize the determinate errors. 7
(B) Give full name of DMG and mention the importance of DMG in inorganic analysis. 7
3. (A) Explain principle of HPLC and its application. Draw a Fig. of HPLC. 7
(B) Discuss “Choice of solvent in solvent extraction”. 7
4. (A) Explain Van-deemtre equation and terms involved in it. 7
(B) Explain D and K_D . Derive equation $\%E = \frac{100 D}{D + 1}$. 7
5. (A) Explain Over voltage and Half Wave Potential [$E_{1/2}$]. 7
(B) Mention the advantages and disadvantages of ion-selective electrode. 7

6. (A) What is polarography ? Explain following current in polarography : 7
 (i) Limiting current
 (ii) Diffusion current
 (iii) Kinetic current
 (B) Explain different potentiometric titration with specifications. 7
7. (A) Discuss the titration of H_3PO_4 against NaOH. 7
 (B) Explain Iodometry titration. Discuss the use of EDTA as titrant. 7
8. (A) Write short note : 7
 (i) Acid-base indicators
 (ii) Metal as Reductors
 (B) Derive equation for equivalence point, when Fe^{+2} titrate with Br_2 . Discuss Masking agent in EDTA titration. 7

Section – II

9. Give short answer of any **eight** in following : 8
- (1) No. of significant figures in 0.00607 is _____.
  - (2) In Q-Test, the equation $Q_{(cal)} = \frac{a}{w}$, what is the meaning of term 'a' ?
  - (3) Give Structural formula of Cupferron.
  - (4) What is Absolute error ?
  - (5) Mention the minimum detection range of Flame Ionization Detector.
  - (6) What is the Retention time (t_R) ?
  - (7) What is R_f value ?
  - (8) Give the relation equation of D and K_D in solvent extraction.
  - (9) What is iR-drop ?
  - (10) Mention the four types of Potentiometric titration.
  - (11) State the Ilkovic equation.
  - (12) Give any two names of reference electrode.
  - (13) Mention the pH range of Methyl orange indicator.
  - (14) Which EDTA salt is water soluble ?
  - (15) State the Henderson-Hasselbalch equation.
  - (16) Define : Iodimetry titration.